

Klasa: 022-03/17-12/06
Urbroj: 50301-25/12-17-8

Zagreb, 27. travnja 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru) - mišljenje i amandmani Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 612-12/16-01/02, urbroja: 65-17-08, od 15. veljače 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske o Konačnom prijedlogu zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske se ne protivi donošenju predloženog Zakona, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru, aktom od 15. veljače 2017. godine, s tim da se upućuje na moguće probleme u provedbi predloženog Zakona te se slijedom toga predlažu odgovarajuće izmjene i dopune predloženog teksta.

Konačnim prijedlogom zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji predlaže se promijeniti postupak naplate mjesečne pristojbe u slučaju da obveznik pristojbe ne uplati propisani iznos. Iz obrazloženja Konačnog prijedloga zakona, razloga zbog kojih se Zakon donosi, razvidno je da je svrha ovih dopuna da teret materijalnih troškova prisilne naplate koji su u konačnici padali na teret obveznika na to plaćanja mjesečne pristojbe na sebe preuzme Hrvatska radiotelevizija s obzirom da raspolaže dovoljnim kapacitetima. Predlaže se uvođenje naloga za plaćanje, kao sui generis instituta za naplatu mjesečnih pristojbi Hrvatske radiotelevizije, čime bi se izbjegli i odvjetnički i javnobilježnički troškovi, a u slučaju da se protiv toga naloga ne podnese pravodobni prigovor kojim se tražbina osporava. Navodi se da će s takvom ovršnom ispravom Hrvatska radiotelevizija moći tražiti ovrhu na uobičajene načine propisane Ovršnim zakonom, a s čime će se uskladiti i Ovršni zakon i Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

Financiranje Hrvatske radiotelevizije propisano je u skladu s Preporukom Vijeća Europe R(96) 10 o jamstvu neovisnosti javne radiodifuzije, koja pristojbu predviđa kao način financiranja javne televizije u kontekstu osiguranja njezine neovisnosti od političkog utjecaja što uključuje naplatu pristojbe od strane javne televizije. U točki 5. Dodatka preporuci, pod nazivom Upute o jamstvu neovisnosti javne radiodifuzije navodi se da plaćanje pristojbe mora biti ostvareno na način koji jamči kontinuitet aktivnosti javne radiodifuzije i dugoročno planiranje. Sadašnji model financiranja pristojbe osiguravao je naplatu u skladu s važećim propisima, Ovršnim zakonom (Narodne novine, br. 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i Zakonom o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 i 89/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske). Prije pokretanja ovrhe Hrvatska radiotelevizija redovito je slala tri pisane opomene obveznicima plaćanja pristojbe, s tim da prva opomena obuhvaća oko 200.000 obveznika, druga opomena 120.000, a treća 90.000 obveznika.

Predloženi model naplate u Konačnom prijedlogu zakona odstupa od odredbi Ovršnog zakona i Zakona o parničnom postupku koji uređuje donošenje i sadržaj platnog naloga, sasvim drugačije od predloženih odredbi za naplatu pristojbe. Uz to, predviđa se da će obveznik pristojbe koji nije podmirio mjesečnu pristojbu nakon pisanih opomena biti dužan platiti, osim mjesečne pristojbe, zatezne kamate i dodatnu pristojbu od 100,00 kuna. Namjena ove dodatne pristojbe je, kako je razvidno iz teksta obrazloženja Konačnog prijedloga zakona, da ona zamjeni troškove odvjetnika i javnih bilježnika. Međutim, nije posve jasno u pravnom smislu o kakvoj se točno dodatnoj pristojbi radi, a imajući u vidu da je Hrvatska radiotelevizija pravna osoba s javnim ovlastima pa bi se u takvom slučaju mogao primjenjivati Zakon o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/16). Ako je u pitanju upravna pristojba, treba voditi računa o tome da su člankom 8. Zakona o upravnim pristojbama propisana opća oslobođenja od plaćanja upravne pristojbe, koja obuhvaćaju značajan broj građana i pravnih osoba, koji ujedno mogu biti i obveznici plaćanja mjesečne pristojbe. Pod pojmom dodatne pristojbe može se razumjeti i povećanje mjesečne pristojbe za one koji nisu platili svoju obvezu, a ovakva bi pak odredba bila protivna članku 35. Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10 i 76/12), koji propisuje najviši iznos mjesečne pristojbe, s obzirom na to da bi iznos od 180,00 kuna u ovom trenutku svakako bio viši od propisanoga.

Nadalje, upitna je i provedivost naloga za plaćanje s obzirom na to da se i nakon što je isti postao ovršan, jer pravodobno nije podnesen prigovor, može zahtijevati ukidanje potvrde ovršnosti, o čemu odlučuje sud u izvanparničnom postupku. U takvom slučaju Hrvatska radiotelevizija trebala bi radi realizacije svoje tražbine voditi dva sudska postupka, izvanparnični i potom parnični.

U konačnici nalog za plaćanje, ako se uzme mogućnost njegovog pobijanja prigovorom ili ukidanja potvrde njegove ovršnosti, ima značenje treće pisane opomene koju Hrvatska radiotelevizija i sada koristi i dostavljanja obveznicima mjesečne pristojbe, radi poticanja na plaćanje dospjele obveze, kako je prethodno navedeno.

Iz prethodno navedenoga posve je razvidno da se predlaže uvođenje vrlo složenog postupka naplate mjesečne pristojbe koji nije uređen ni jednim drugim propisom, što priznaje i sam predlagatelj Zakona.

Nadalje, radi provedbe predloženog postupka naplate mjesečne pristojbe, Hrvatska radiotelevizija morala bi zaposliti oko 70 novih djelatnika i osigurati prostor od 1.125m², a trošak dodatnog zapošljavanja i osiguranja prostora nije procijenjen i unesen u ocjenu sredstava potrebnih za provođenje Zakona.

Naposljetku, treba istaknuti da je svrha Zakona da se olakša položaj obveznika plaćanja mjesečne pristojbe koji ne plaćaju ili neredovito plaćaju pristojbu, na način da u konačnici snose niže troškove postupka naplate. Međutim, treba istaknuti da će se eventualni učinak Zakona moći procijeniti tek nakon što bude eventualno usvojen jer obrazloženje Zakona ne sadrži prikaz razlike u troškovima. Budući da predlagatelj nije proveo procjenu učinka propisa u pogledu troškova, Ministarstvo kulture je provelo procjenu troškova, te utvrdilo da će provođenje predloženog postupka naplate koji završava donošenjem sudske odluke po podnesenoj tužbi koštati više od sada propisanog postupka, a troškovi novih zaposlenika i prostora oko devet i pol milijuna kuna godišnje. Broj postupaka naplate pristojbe može se smanjiti godišnje za jednu polovinu ako se produlji rok zastare naplate mjesečne pristojbe s jedne godine na dvije godine, što nije uzeto u obzir.

Zaključno, Vlada Republike Hrvatske smatra da predloženi model zbog dvojbenih odredbi može dovesti u pitanje naplatu mjesečne pristojbe i time dovesti u pitanje kontinuitet u financiranju aktivnosti javne televizije, a što je temeljni zahtjev Preporuke Vijeća Europe R(96) 10 o jamstvu neovisnosti javne radiodifuzije.

S obzirom na prethodno navedene primjedbe, Vlada Republike Hrvatske predlaže da se izvrše odgovarajuće izmjene i dopune predloženog teksta kako slijedi:

U članku 1. Konačnog prijedloga zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji kojim se dodaje članak 36.a, stavak 1. potrebno je izmijeniti tako da glasi: "HRT dospjelu neplaćenu mjesečnu pristojbu protiv pojedinog obveznika naplaćuje izdavanjem naloga za plaćanje.". Također je potrebno brisati stavak 2., a dosadašnji stavci 3. - 11. postaju stavci 2. - 10.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. u podstavku 4. riječi: "dodatnu pristojbu" potrebno je zamijeniti riječima: "naknadu za izdavanje naloga".

Podstavak 5. potrebno je izmijeniti tako da glasi: "- uputu obvezniku o tome da u roku od 8 dana od dana primitka može podnijeti prigovor HRT-u protiv naloga za plaćanje kojim će osporiti svoju obvezu i upozorenje o tome da će se u suprotnom na temelju naloga za plaćanje pokrenuti ovrha, te".

U podstavku 6. riječ: "osobe" potrebno je zamijeniti riječima: "ili ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a".

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. potrebno je izmijeniti na način da se propiše da HRT nalog za plaćanje dostavlja obvezniku po pravilima dostave u ovršnom postupku, zajedno s ispravom iz koje proizlazi osnovanost tražbine. Danom predaje naloga za plaćanje pošti radi dostave obvezniku prekida se zastara tražbine.

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. iza riječi: "svoju obvezu," potrebno je dodati riječi: "nalog za plaćanje ne proizvodi pravne učinke, a", a broj: "15" potrebno je zamijeniti brojem: "45".

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječi: "ili postupak izravne naplate pred FINA-om" potrebno je zamijeniti riječima: "i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu", te je potrebno dodati novu rečenicu kojom bi se propisalo da po isteku roka od pet godina od dana kad je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. riječi: "sud u izvanparničnom postupku" potrebno je zamijeniti riječima: "u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta obveznika.", te je potrebno dodati rečenicu kojom bi se propisalo da ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila.

Članak 2. koji sadrži prijelazne odredbe kojima se uređuje obveza HRT-a da uskladi svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona te način naplate dospjelih tražbina mjesečne pristojbe, potrebno je izmijeniti tako da glasi: "(1) HRT je dužan uskladiti svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesečnim pristojbama s odredbama ovoga Zakona. (2) Tražbine mjesečnih pristojbi koje dopijevaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, naplaćivat će se po odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10, 76/12 i 78/16).".

Članak 3. kao završnu odredbu kojom je propisano stupanje na snagu Zakona potrebno je izmijeniti tako da glasi: "Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine".

U skladu s navedenim, Vlada Republike Hrvatske, na temelju članka 85. Ustava Republike (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13 i 113/16), na predmetni Konačni prijedlog zakona podnosi sljedeće

A M A N D M A N E

Amandman I.

U članku 1. kojim se dodaje članak 36.a, stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) HRT dospjelu neplaćenu mjesečnu pristojbu protiv pojedinog obveznika naplaćuje izdavanjem naloga za plaćanje".

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavci 3. - 11. postaju stavci 2. - 10.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. u podstavku 4. riječi: "dodatnu pristojbu" zamjenjuju se riječima: "naknadu za izdavanje naloga".

Podstavak 5. mijenja se i glasi:

"- uputu obvezniku o tome da u roku od 8 dana od dana primitka može podnijeti prigovor HRT-u protiv naloga za plaćanje kojim će osporiti svoju obvezu i upozorenje o tome da će se u suprotnom na temelju naloga za plaćanje pokrenuti ovrha, te".

U podstavku 6. riječ: "osobe" zamjenjuje se riječima: "ili ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a."

Dosadašnji stavak 4. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) HRT nalog za plaćanje dostavlja obvezniku po pravilima dostave u ovršnom postupku, zajedno s ispravom iz koje proizlazi osnovanost tražbine. Danom predaje naloga za plaćanje pošti radi dostave obvezniku prekida se zastara tražbine."

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 4. iza riječi: "svoju obvezu," dodaju se riječi: "nalog za plaćanje ne proizvodi pravne učinke, a", a broj: "15" zamjenjuje se brojem: "45".

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 5. riječi: "ili postupak izravne naplate pred FINA-om" zamjenjuju se riječima: "i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu", te se dodaje nova rečenica koja glasi: "Po isteku roka od pet godina od dana kad je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti."

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 6. riječi: "sud u izvanparničnom postupku" zamjenjuju se riječima: "u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta obveznika.", te se dodaju rečenice: "Ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila."

Obrazloženje:

Predloženi amandman sadrži doradu odredbi članka 1. u svrhu preciziranja sadržaja i dosega pojedinih stavaka kojima se propisuje postupak prisilne naplate mjesečne pristojbe. Na ovaj način omogućit će se provođenje prisilne naplate mjesečne pristojbe u posebnom postupku koji je definiran na drugačiji način od redovitog ovršnog postupka, tijekom kojega je definiran u pojedinim stupnjevima poduzimanja aktivnosti na jasan i nedvosmislen način, pri čemu je uređen i institut zastare tijekom provođenja postupka namirenja tražbine mjesečne pristojbe u skladu s važećim propisom koji uređuje obvezne odnose (Zakon o obveznim odnosima). Uvažavajući dugogodišnju praksu Hrvatske radiotelevizije koja je praksa kao obvezna propisna internim aktom, prema kojoj je HRT dužan uputiti tri pisane opomene obveznicima koji nisu podmirili mjesečnu pristojbu, takva obveza briše se iz stavka 1. predloženog članka 36.a. Na ovaj način izbjeći će se moguće sporne situacije vezane uz dostavu opomena koje bi predstavljale procesnu pretpostavku za kasniji eventualni sudski postupak. Uzimajući u obzir navedeno, brisana je i odredba stavka 2. kojim je bio propisan sadržaj pisane opomene te obveza plaćanja dodatne pristojbe od 100,00 kuna, s obzirom na to da je praksa HRT-a da opomene šalje obveznicama bez naplate troškova. U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 2. precizira se u podstavcima 3. i 4. da nalog za plaćanje između ostaloga sadrži i naknadu za izdavanje naloga od 100,00 kuna te upozorenje da će se ako obveznik u roku od 8 dana od primitka naloga ne podmiri svoju obvezu i ne podnese prigovor na temelju naloga pokrenuti ovrha. Također se precizira da nalog sadrži pečat HRT-a i potpis odgovorne i ovlaštene osobe od Glavnog ravnatelja HRT-a. Nadalje se precizira u stavku 5.

koji postaje stavak 4. da u slučaju podnošenja prigovora protiv naloga za plaćanje, nalog ne proizvodi učinke, a HRT može protiv obveznika podnijeti tužbu sudu. Također se produljuje rok od 15 na 45 dana u kojem HRT može podnijeti tužbu, a da se po pitanju zastare smatra da je tužba podnesena s danom izdavanja naloga za plaćanje. Ovaj rok je produljen iz razloga što se radi o velikom broju tužbi koje će HRT eventualno morati podnijeti, a što neće ostvariti u kratkom roku od 15 dana. Nadalje, dopunjen je dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 5. na način da nalog za plaćanje protiv kojeg nije podnesen pravodobno prigovor HRT-a, jest ovršna isprava na temelju koje HRT po pravilima ovršnog postupka može pokrenuti ovrhu pred sudom i koja se može podnijeti FINA-i na izravnu naplatu, ako HRT na taj nalog za plaćanje stavi potvrdu ovršnosti. Po isteku roka od pet godina od dana kad je nalog za plaćanje postao ovršan, nalog za plaćanje se ne može izvršiti. Preciziran je i dosadašnji stavak 7. koji postaje stavak 6. na način da je propisano da o zahtjevu za ukidanje potvrde ovršnosti na nalogu za plaćanje odlučuje u izvanparničnom postupku mjesno nadležan sud prema mjestu prebivališta odnosno sjedišta obveznika. Ako sud ukine potvrdu o ovršnosti, ukinut će nalog za plaćanje i uputiti HRT na parnicu u roku od 15 dana. U tom slučaju će se smatrati da zastara nije nastupila.

Amandman II.

Članak 2. mijenja se i glasi:

"(1) HRT je dužan uskladiti svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesečnim pristojbama s odredbama ovoga Zakona.

(2) Tražbine mjesečnih pristojbi koje dospijevaju do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, naplaćivat će se po odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10, 76/12 i 78/16).".

Obrazloženje

Predloženim amandmanom članak 2. Zakona usklađuje se sa završnom odredbom, koja određuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona. Obvezuje se HRT na usklađenje svojega rada, poslovanja, općih akata i računalnih programa s odredbama ovoga Zakona. Također se određuje prema kojim će se odredbama provoditi naplata tražbina mjesečne pristojbe koje su dospjele do stupanja na snagu ovoga Zakona tj. da će se naplaćivati prema odredbama Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji (Narodne novine, br. 137/10, 76/12 i 78/16).

Amandman III.

Članak 3. mijenja se i glasi:

"Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine.".

Obrazloženje:

Predloženim amandmanom mijenja se odredba o stupanju na snagu Zakona, a imajući u vidu da je predviđeno da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u

Narodnim novinama, osim odredbe članka 1. koji stupa na snagu 1. kolovoza 2017. godine. Ovakvom odredbom HRT bi bio dužan uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama članka 1. ovoga Zakona koje nisu ni stupile na snagu. S obzirom na navedeno, potrebno je propisati kada Zakon u cjelini stupa na snagu, tako da je to predloženim amandmanom i predviđeno na način da će se ovaj Zakon objaviti u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine. Na ovaj način postignuta je ista svrha, HRT-u je osigurano odgovarajuće razdoblje pripreme za provedbu Zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Ninu Obuljen Koržinek, ministricu kulture, Krešimira Partla i dr. sc. Ivicu Poljička, državne tajnike u Ministarstvu kulture, te Maricu Mikec i dr. sc. Ivu Hraste Sočo, pomoćnice ministrice kulture.

GLAVNA TAJNICA

Andreja Gabrijel

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

P.Z. br. 10

HRVATSKI SABOR

KLASA: 612-12/16-01/02

URBROJ: 65-17-08

Zagreb, 15. veljače 2017.

50 — 16-02-2017

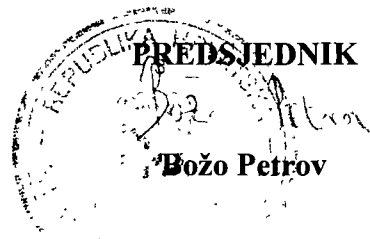
022-03/17-12/06

65-17-01

05

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, ***Konačni prijedlog zakona o dopuni Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista, aktom od 15. veljače 2017. godine.

P.Z. br. 10

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista

Klasa:
Ur. broj:

Zagreb, 15. veljače 2017. godine

REPUBLIKA HRVATSKA
GS - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Prijeto	15-02-2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
612-12/16-01/02	65	
Unutarnji broj	Prih.	Vrij.
6532-3-17-06	1	-

Predsjedniku Hrvatskog sabora

Predmet: Konačni prijedlog zakona o dopuni zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, drugo čitanje

Na temelju čl.85 Ustava RH („Narodne novine“ br. 85/2010 i 5/2014), članka 172. i 190. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN br. 81/13), Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista podnosi Konačni prijedlog zakona o dopuni zakona o Hrvatskoj radioteleviziji.

Za svoje predstavnike koji će u ime predlagatelja sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, predlagatelj određuje zastupnike Miroslava Šimića, Miru Bulja i Nikolu Grmoju.

Predsjednik Kluba zastupnika Mosta nezavisnih lista
Miroslav Šimić

KLUB ZASTUPNIKA MOSTA NEZAVISNIH LISTA

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O HRVATSKOJ
RADIOTELEVIZIJI**

Zagreb, veljača 2017. g.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O HRVATSKOJ RADIOTELEVIZIJI

Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj radioteleviziji („Narodne novine“, broj 137/10, 76/12 i 78/16) iza članka 36. dodaje se članak 36.a koji glasi:

„Članak 36.a

(1) HRT dospjelu neplaćenu mjesečnu pristojbu protiv pojedinog obveznika samostalno naplaćuje izdavanjem naloga za plaćanje, nakon prethodno upućene najviše dvije pisane opomene.

(2) U pisanoj opomeni HRT je dužan jasno i uočljivo upozoriti obveznika da će se u slučaju nepodmirivanja duga protiv njega izdati nalog za plaćanje sa snagom ovršne isprave, koji će obuhvatiti sva dospjela neplaćena dugovanja mjesečne pristojbe koja obveznik ima u trenutku izdavanja naloga za plaćanje, zatezne kamate i dodatnu pristojbu od 100,00 kuna.

(3) Nalog za plaćanje protiv obveznika sadrži:

- jedinstvenu internu alfanumeričku oznaku HRT-a,
- naziv, adresu i OIB HRT-a,
- ime i prezime, odnosno naziv obveznika, njegovu adresu i OIB (osim ako je riječ o stranoj fizičkoj osobi),
- nalog obvezniku da u roku od 8 dana HRT-u plati pojedinačne dužne dospjele iznose mjesečne pristojbe, zatezne kamate na te iznose (s početkom njihovog tijeka i visinom stope) i dodatnu pristojbu od 100,00 kn,
- uputu obvezniku o tome da u roku od 8 dana od dana primitka može podnijeti prigovor HRT-u protiv naloga za plaćanje kojim će osporiti svoju obvezu i upozorenje o tome da će u suprotnom nalog za plaćanje biti ovršna isprava na temelju koje se može pokrenuti ovrha, te
- pečat HRT-a i potpis odgovorne osobe.

(4) HRT nalog za plaćanje dostavlja obvezniku preporučeno poštom s povratnicom na adresu iz svoje evidencije obveznika i po pravilima dostave u ovršnom postupku. Ako se na taj način ni ponovljena dostava ne uspije obaviti, dostava će se obaviti isticanjem naloga za plaćanje na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova, te će se smatrati da je dostava obavljena istekom osmog dana od dana isticanja naloga za plaćanje na mrežnoj stranici.

(5) Ako obveznik protiv naloga za plaćanje u roku od 8 dana podnese prigovor HRT-u kojim osporava svoju obvezu, HRT može protiv obveznika podnijeti tužbu sudu, uz primjerak naloga za plaćanje, dokumentacije na temelju koje je izdan nalog za plaćanje i prigovora obveznika. Ako tužba sudu bude podnesena u roku od 15 dana od dana primitka prigovora, po pitanju zastare tražbine smatrat će se da je tužba podnesena s danom izdavanja naloga za plaćanje.

(6) Uredno dostavljen nalog za plaćanje, protiv kojeg nije podnesen pravodoban prigovor HRT-u, jest ovršna isprava na temelju koje HRT po pravilima ovršnog postupka može pokrenuti ovrhu pred sudom ili postupak izravne naplate pred FINA-om, ako HRT na taj nalog za plaćanje stavi potvrdu ovršnosti.

(7) O zahtjevu za ukidanje potvrde ovršnosti na nalogu za plaćanje odlučuje sud u izvanparničnom postupku.

(8) HRT-ove tražbine mjesečnih pristojbi nisu prenosive, osim u slučaju posebnog odobrenja osnivača.

(9) HRT je u postupcima naplate mjesečne pristojbe samo u slučaju posebnog odobrenja osnivača ovlašten koristiti naplatne usluge zastupanja putem odvjetnika ili naplatne usluge zastupanja od strane drugih pravnih ili fizičkih osoba, osim u slučaju vođenja postupka pred sudom, kada HRT može koristiti takve naplatne usluge i bez suglasnosti osnivača.

(10) Tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima koji vode zbirke osobnih podataka i druge registre te leasing-društva dužni su bez naknade davati informacije HRT-u u svrhu naplate mjesečne pristojbe.

(11) HRT je oslobođen sudskih i upravnih pristojbi u postupcima naplate mjesečne pristojbe.“

Članak 2.

(1) HRT je dužan do stupanja na snagu članka 1. ovog Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesečnim pristojbama s odredbama članka 1. ovog Zakona.

(2) Tražbine mjesečnih pristojbi koje dospijevaju do dana stupanja na snagu članka 1. ovog Zakona, naplaćivat će se po pravilima važećim do stupanja na snagu članka 1. ovog Zakona.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbe članka 1. koja stupa na snagu 1. kolovoza 2017. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o Hrvatskoj radioteleviziji (»Narodne novine«, br. 137/10, 76/12 i 78/16; dalje: ZHRT) regulira se status HRT-a kao javnog servisa, djelatnost, funkcija, sadržaj javnih usluga, financiranje, upravljanje, nadzor i način rada.

ZHRT-om je određena visina mjesečne pristojbe koja se plaća HRT-u, kao vid prihoda HRT-a (najviše 1,5% prosječne neto mjesečne plaće zaposlenih u Republici Hrvatskoj, na temelju statističkih podataka za prethodnu godinu); trenutna visina pristojbe je 80,00 kuna.

Obzirom na teško socijalno stanje velikog broja građana i na otežane uvjete poslovanja trgovačkih društava, ustanova i drugih pravnih ili drugih osoba, imajući pritom posebno u vidu izuzetno veliki broj blokiranih građana, ocijenjeno je da sva državna i javna tijela trebaju dati doprinos olakšavanju te situacije, pa tako i HRT kao javni servis.

Na određeno socijalno neosjetljivo poslovanje HRT-a kao javnog servisa ukazuje i postupak prisilne naplate mjesečne pristojbe, koji do sada nije bio posebno propisan ZHRT-om, već se

taj postupak provodio i provodi kroz institut ovrhe na temelju vjerodostojne isprave, uređen Ovršnim zakonom.

U takvom postupanju su obveznici plaćanja mjesečne pristojbe opterećeni i plaćanjem odvjetničkih usluga HRT-a te plaćanjem javnih bilježnika koji vode tu vrstu ovršnih postupaka. Pritom je jasno da zbog unificiranog masovnog postupanja i postojanja tome prilagođenih računalnih programa realno nije postojala potreba za angažiranjem odvjetnika i plaćanjem njihovih profesionalnih usluga, PDV-a na te usluge i materijalnih troškova. Svi ti troškovi su u konačnici padali na teret obveznika plaćanja mjesečne pristojbe, a HRT raspolaže dovoljnim kapacitetima koji mogu na sebe preuzeti teret takvog unificiranog masovnog postupanja.

Ovdje treba spomenuti da se u ime HRT-a godišnje pokrene oko 110.000 ovrha u Republici Hrvatskoj radi naplate neplaćene HRT pristojbe, te da se na ime troškova odvjetnika koji zastupaju HRT i javnih bilježnika, u tim postupcima za najmanje 35 milijuna kuna optereće građani.

Stoga je ocijenjeno da postupanje u prisilnoj naplati mjesečne pristojbe treba ZHRT-om izričito urediti, i to na način koji obveznike neće samo osloboditi dužnosti snošenja odvjetničkih troškova, osim u slučaju posebnog odobrenja osnivača HRT-a, već i javnobilježničkih troškova, koji su inače u sadašnjem sistemu naplate bili opravdani.

Tako će ubuduće postupak prisilne naplate mjesečne pristojbe provoditi sâm HRT, slanjem najviše dviju pisanih opomena i potom izdavanjem naloga za plaćanje, kao *sui generis* instituta za naplatu mjesečnih pristojbi HRT-a. Na taj način će se izbjeći i odvjetnički i javnobilježnički troškovi, a u slučaju da se protiv tog naloga za plaćanje ne podnese pravodoban prigovor kojim se tražbina osporava – tom se nalogu za plaćanje snagom ZHRT-a daje status ovršne isprave. S takvom će ovršnom ispravom HRT moći tražiti ovrhu na uobičajene načine propisane Ovršnim zakonom, s čime će se uskladiti i Ovršni zakon i Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

U slučaju podnošenja pravodobnog prigovora, HRT će biti ovlašten podnijeti tužbu sudu, pri čemu se odgovarajućom odredbom o zastari HRT potiče na to da eventualnu tužbu pokrene što prije, kako bi se izbjeglo gomilanje zateznih kamata. Podrazumijeva se da će HRT u redovnom sudskom postupku imati pravo na profesionalnu odvjetničku uslugu.

Obveznici plaćanja mjesečne pristojbe će se i dalje poticati na pravodobno plaćanje svojih zakonskih obveza tako što će se propisati paušalna dodatna pristojba od 100,00 kn koju će HRT imati pravo naplatiti u slučaju izdavanja naloga za plaćanje. No to je i dalje znatno manje od dosadašnjih troškova odvjetnika i javnih bilježnika.

Prema tome, po osnovi te dodatne pristojbe će HRT moći računati i na određeno povećanje prihoda u odnosu na sadašnje stanje, a istovremeno će obveznicima plaćanja mjesečne naknade taj teret pristojbe biti manji od sadašnjih kumulativnih odvjetničkih troškova i troškova javnih bilježnika.

Konačno, kako je mjesečna pristojba javni prihod, propisuje se zabrana ustupanja tih prihoda trećim osobama bez odobrenja osnivača.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Konačnim prijedlogom zakona reguliraju se sljedeća pitanja:

- slanje opomene prije postupka naplate mjesečne pristojbe te sadržaj opomene;
- sadržaj naloga za plaćanje kao instrumenta utvrđenja obveze i kao potencijalne ovršne isprave;
- dostava naloga za plaćanje;
- mogućnost podnošenja prigovora protiv naloga za plaćanje i mogućnost podnošenja tužbe HRT-a;

- status naloga za plaćanje kao ovršne isprave i postupak ukidanja potvrde ovršnosti;
- mogućnost prijenosa tražbina mjesečnih pristojbi i mogućnost korištenja naplatnih usluga zastupanja od strane HRT-a;
- davanje informacija HRT-u;
- oslobođenje od plaćanja pristojbi.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim je člankom propisan novi način prisilne naplate dospjele neplaćene mjesečne pristojbe. HRT na taj način sada postupa samostalno i jednim aktom protiv pojedinog obveznika.

Postupak se provodi izdavanjem naloga za plaćanje, kao instituta *sui generis* propisanog ZHRT-om, kojem moraju prethoditi najviše dvije pisane opomene.

Posebno je propisan sadržaj opomene, kako bi neplatiša unaprijed bio pisano upoznat s posljedicama neplaćanja. Tu je propisana i dodatna paušalna pristojba od 100,00 kn.

Također je posebno propisan sadržaj naloga za plaćanje, kako bi nalog za plaćanje mogao ostvariti predviđenu funkciju ovršne isprave i kako bi obveznik bio pisano upoznat s mogućnošću neposredne provedbe ovrhe.

Propisan je postupak dostave naloga za plaćanje obvezniku mjesečne pristojbe, koji je u određenoj mjeri identičan dostavnim pravilima iz Ovršnog zakona, kao procesnog propisa koji je to pitanje kvalitetno riješio.

Propisano je da je uredno dostavljen nalog za plaćanje, protiv kojeg nije podnesen pravodoban prigovor, ovršna isprava na temelju koje se može pokrenuti redovan postupak ovrhe pred sudom ili FINA-om, pod uvjetom da se prethodno na taj nalog za plaćanje stavi potvrda ovršnosti. Kontrolu pravilnosti i zakonitosti stavljanja potvrde ovršnosti vrši nadležni sud u izvanparničnom postupku.

U slučaju prigovora, propisano je da je tada HRT ovlašten podnijeti tužbu sudu te su propisani obvezni prilozi tužbi.

Riješeno je pitanje zastare u slučaju podnošenja tužbe.

Zabranjen je prijenos tražbina mjesečnih pristojbi na treće osobe bez odobrenja osnivača, jer je riječ o javnom prihodu. Zabranjeno je i naplatno angažiranje u svrhu zastupanja u postupcima naplate mjesečnih pristojbi odvjetnika ili drugih pravnih ili fizičkih osoba bez odobrenja osnivača, osim u slučaju zastupanja pred sudom.

Propisana je dužnost određenih pravnih subjekata da radi osiguranja efektivnog prikupljanja podataka u svrhu naplate mjesečne pristojbe bez naknade daju informacije HRT-u.

Izričito je propisano da je HRT oslobođen sudskih i upravnih pristojbi u postupcima naplate mjesečne pristojbe.

Uz članak 2.

U ovom je članku propisana dužnost HRT-a da do stupanja na snagu čl. 1. ovog Zakona uskladi svoj rad, poslovanje, opće akte i računalne programe obrade podataka o obveznicima i mjesečnim pristojbama, s odredbama čl. 1. ovog Zakona.

Također je uređen prijelazni režim naplate mjesečnih pristojbi na način da će se tražbine mjesečnih pristojbi koje dopijevaju do dana stupanja na snagu čl. 1. ovog Zakona naplaćivati po pravilima važećim do stupanja na snagu čl. 1. ovog Zakona.

Uz članak 3.

Završnom je odredbom propisano stupanje na snagu ovog Zakona. U pogledu čl. 1. propisan duži rok za stupanje na snagu, kako bi se ostavilo dovoljno vremena adresatima Zakona (HRT-u, obveznicima, javnim bilježnicima, odvjetnicima) na prilagodbu novom uređenju.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za donošenje i provedbu ovog Zakona nisu potrebna sredstva iz Državnog proračuna, a iz sredstava dodatne pristojbe će HRT moći pokriti svoje eventualne dodatne troškove zapošljavanja ljudi koji će se baviti naplatom mjesečne pristojbe.

Umanjenje sredstava koja se uplaćuju u Državni proračun po osnovi PDV-a na odvjetničke i javnobilježničke usluge nadoknadit će se iz plaćenog PDV-a na povećanu potrošnju građana i drugih pravnih subjekata, obzirom da će se prestankom plaćanja navedenih usluga otvoriti mogućnost za povećanje potrošnje u drugim segmentima gospodarstva.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na Prijedlog Zakona o HRT-u koji je bio u prvom čitanju, prihvaćena je konkretna primjedba iz rasprave i načelna primjedba Odbora za zakonodavstvo u vezi potrebe izmjene naziva „platni nalog“. Naime, ocijenjeno je da bi inzistiranjem na nazivu „platni nalog“ za ovaj novi instrument naplate tražbine doista došlo do konfuzije i do ustavnopravno dvojbenog miješanja s redovnim institutom platnog naloga iz Zakona o parničnom postupku, od kojeg se ovaj novi institut u bitnom razlikuje po tome što ga javnopravno tijelo samostalno izdaje u vlastitu korist. Zbog te bitne razlike je postavljena i jezična ograda prema platnom nalogu iz Zakona o parničnom postupku jer se, za razliku od njega, ovaj novi institut u slučaju prigovora dužnika ne smatra tužbom, odnosno u sudskom postupku po prigovoru dužnika ne zadržava svoj kontinuitet pravnog djelovanja i ne zahtijeva da se sudskom presudom donosi odluka o njegovom održanju na snazi ili o njegovom ukidanju, već se presudom u cijelosti samostalno odlučuje o osnovanosti potraživanja HRT-a za naplatu mjesečne pristojbe. Iz svih tih razloga napravljena je i jezična distinkcija na način da se ovaj novi institut zove „nalog za plaćanje“.

Uvažen je i stav da bi HRT-u (vjerovniku dospjelih neplaćenih tražbina) trebalo dati više fleksibilnosti u postupku naplate na način da samostalno ocijeni je li potrebno u konkretnom slučaju prije izdavanja naloga za plaćanje dužniku slati jednu ili dvije opomene. Osim činjenice da se postupak naplate po nalogu za plaćanje provodi u slučaju kada postoji dospjelo, a neplaćeno potraživanje, u prilog ovome govore i razlozi svrsishodnosti, odnosno mogućnost prilagodbe tehničkih kapaciteta i ljudskih resursa HRT-a novom uređenju naplate mjesečne pristojbe.

Izvršena je i naknadna nomotehnička intervencija u izmjeni redosljeda stavaka koji govore o podnošenju prigovora i o ovršnosti naloga za plaćanje, vodeći računa da se i na zakonskoj razini mogućnost prisilne naplate tražbine prema dužniku označava kao krajnje sredstvo u postupanju vjerovnika.

U odnosu na raniji tekst, također je precizirano što u konkretnom slučaju znači podnošenje pravodobnog prigovora (podnošenje u roku od 8 dana), obzirom da u tom dijelu nije propisana supsidijarna primjena drugih procesnih zakona.

Radi zaokruživanja cjeline normativnog uređenja, naknadno je ocijenjeno da je potrebno propisati i to da kontrolu pravilnosti i zakonitosti stavljanja potvrde ovršnosti vrši nadležni sud u izvanparničnom postupku.

Naknadnim uvođenjem iznimke u vezi zabrane ustupanja mjesečnih pristojbi trećim osobama, kao i brisanjem odredbe o automatskoj ništetnosti prijenosa, preveniraju se prigovori zadiranja u autonomnost poslovnog odlučivanja HRT-a kao pravnog subjekta, a u istom smislu se sada daje i mogućnost HRT-u pravljenja iznimke u zastupanju po odvjetnicima, kako bi se otklonili prigovori neovlaštenog uskraćivanja prava na odvjetničku uslugu. Time su prihvaćene odgovarajuće primjedbe Odbora za zakonodavstvo.

Radi osiguranja efektivnog prikupljanja podataka u svrhu naplate mjesečne pristojbe (što sada rade odvjetnička društva sa svojim kapacitetima i bazama podataka), sada se propisuje dužnost tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima koji vode zbirke osobnih podataka i druge registre te leasing-društvima da bez naknade daju informacije HRT-u.

Radi otklanjanja nejasnoća do kojih je dolazilo u praksi, ocijenjeno je da je u odnosu na Prijedlog zakona o HRT-u sada potrebno izričito propisati da je HRT oslobođen sudskih i upravnih pristojbi u postupcima naplate mjesečne pristojbe.

Prihvaćena je primjedba Odbora za zakonodavstvo u pogledu stupanja na snagu ovog Zakona. Naime, potrebno je razlučiti vrijeme njegovog stupanja na snagu od vremena primjene novog uređenja naplate mjesečne pristojbe jer je nakon vremena stupanja na snagu potrebno određeno vrijeme kako bi se HRT-u i drugim adresatima omogućila prilagodba novom zakonskom uređenju.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Nije bilo moguće prihvatiti primjedbu Odbora za informiranje, informatizaciju i medije u pogledu provođenja izravne ovrhe, bez potvrde ovršnosti. Potvrda ovršnosti je potrebna kako bi forum nadležan za određivanje i provedbu ovrhe (sud ili FINA) mogao postupati u prisilnom izvršenju tražbina; bez ove potvrde otvorila bi se mogućnost da vjerovnik traži prisilno ispunjenje tražbine i prije nego što postojanje te tražbine bude utvrđeno u postupku u kojem sudjeluje i dužnik. Pritom je, kako je već navedeno, sada propisana procedura kontrole pravilnosti i zakonitosti stavljanja potvrde ovršnosti. Ukoliko je, pak, intencija Odbora bila propisivanje mogućnosti da vjerovnik sâm donosi akt u obliku sadašnjeg rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, tada valja napomenuti da je ocijenjeno kako vjerovniku ne bi trebalo dopustiti da sâm sebi određuje ovrhu, odnosno prisilno ispunjenje tada još neutvrđene tražbine. Ovo posebno u situaciji kada se po trenutno važećim propisima rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave na FINA-i provodi odmah isplatom novčanih sredstava ovrhovoditelju, bez ikakve mogućnosti utjecaja ovršenika na preispitivanje takve ovrhe prije njezine potpune provedbe (ovaj isti predlagatelj će u KPZ-u Ovršnog zakona predložiti revidiranje tih odredbi).

U pogledu primjedbe o potrebi cjelovite i sveobuhvatne izmjene ZHRT-a, predlagatelj ističe da se s time u cijelosti slaže, ali ukazuje na činjenicu da rad na takvoj većoj noveli ZHRT-a nije ni počeo pa pitanje olakšavanja stanja dužnicima mjesečne pristojbe HRT-a ne može toliko čekati, posebno imajući u vidu vrijeme proteklo u pripremi ovog Zakona i nužnost ostavljanja dodatnog višemjesečnog roka za pripremu adresata na nova rješenja.

Cijeli niz primjedbi iznesenih u raspravi u pogledu visine mjesečne pristojbe, u pogledu broja blokiranih građana i općenito teške ekonomske i socijalne situacije građana RH predlagatelj prima na znanje te ih je i sâm svjestan, ali ističe da rješavanje tih pitanja nije i ne može biti predmet ove novele ZHRT-a već predmet reguliranja jedne sveobuhvatnije novele ZHRT-a,

predmet reguliranja drugih propisa i predmet opće ekonomske i socijalne državne politike. No, i rješenje koje se promovira ovim zakonom svakako će utjecati na drastično smanjenje troškova u postupku prisilne naplate mjesečne pristojbe HRT-a, a time i na određeno generalno poboljšanje materijalnog stanja građana.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 36.

(1) Osoba iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona ne plaća mjesečnu pristojbu ako prijatelj odjavi. Način odjave prijatelja i kontrole plaćanja mjesečne pristojbe utvrđuje HRT svojom odlukom.

(2) Osobe iz članka 34. stavka 4. ovoga Zakona oslobođene su obveze plaćanja mjesečne pristojbe za druge uređaje za prijam radijskog ili audiovizualnog programa (računala, prijenosni komunikacijski uređaji i sl.) koji služe isključivo u svrhu obavljanja djelatnosti kao i nakladnici radija i televizije za prijatelje koji im isključivo služe za kontrolu vlastitog emitiranog programa.

(3) Predškolske ustanove, osnovne i srednje škole oslobođene su obveze plaćanja mjesečne pristojbe za prijatelje koji im služe u svrhu obavljanja djelatnosti.